

**7244 SAYILI KANUN İLE ÖNGÖRÜLEN DÜZENLEMELERİN
SERMAYE ŞİRKETLERİNDE KÂR PAYI VE KÂR PAYI
AVANSI DAĞITIMINA ETKİSİ**

The Effect of the Regulations Stipulated by the Law No. 7244 on the Distribution of Dividends and Advance Payment for Dividends in Capital Companies

Prof. Dr. Asuman YILMAZ*

ÖZET

COVID-19 salgın hastalığının yayılmasını önlemek ve etkilerini azaltmak amacıyla tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de çeşitli tedbirler alınmıştır. Bu kapsamda çıkarılan 16.04.2020 tarih ve 7244 sayılı Kanun, şirketler hukuku alanında özel düzenlemeler içermektedir. Anılan Kanun'un 12. maddesiyle, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na "geçici madde 13" hükmü eklenmiştir.

Bu çalışmada, 7244 sayılı Kanun ile Türk Ticaret Kanunu'na eklenen geçici 13. madde hükmüyle getirilen düzenlemeler üzerinde durulacaktır.

---

* İstanbul Ticaret Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ticaret Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesi,
E-posta: ayilmaz@ticaret.edu.tr, ORCID-ID: 0000-0003-3415-2566.

Anahtar Kelimeler: 7244 sayılı Kanun ile Türk Ticaret Kanunu'na eklenen geçici 13. madde hükmüyle getirilen düzenlemeler, geçici 13. maddenin öngörülme amacı ve kapsamı, hükme aykırılık hâlinde uygulanacak yaptırımlar, 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun Geçici 13 üncü Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ ile öngörülen düzenlemeler.

ABSTRACT

In order to prevent the spread of the COVID-19 epidemic and to reduce its effects, various measures have been taken in our country as well as all over the world. The Law No. 7244 of 16.04.2020, enacted in this context, contains special regulations in the field of company law. The provision of "temporary article 13" was added to the Turkish Commercial Code numbered 6102 with the provision of article 12 of the aforementioned Law.

In this study, the regulations envisaged by the provision of the temporary article 13 added to the Turkish Commercial Code with the Law No. 7244 have been discussed and analyzed.

Keywords: Regulations introduced with the provision of temporary article 13 added to the Turkish Commercial Code by Law No. 7244, the purpose and scope of the temporary article 13, sanctions to be applied in case of violation of the provision, Regulations stipulated by the Communiqué on Procedures and Principles Regarding the Implementation of Temporary Article 13 of the Turkish Commercial Code No. 6102.

I. GİRİŞ

COVID-19 salgın hastalığıyla mücadele amacıyla alınan tedbirler kapsamında çıkarılan, 16.04.2020 tarih ve 7244 sayılı "Yeni Koronavirüs (COVID-19) Salgınının Ekonomik ve Sosyal Hayata Etkilerinin Azaltılması Hakkında Kanun İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun", 17.04.2020 tarihli ve 31102 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

7244 sayılı Kanun'un 12. maddesiyle, 13.01.2011 tarih ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na¹ (TTK) "geçici madde 13" hükmü eklenmiştir. Söz konusu hüküm aşağıdaki düzenlemeyi içermektedir:

"(1) Sermaye şirketlerinde, 30/9/2020 tarihine kadar 2019 yılı net dönem kârının yalnızca yüzde yirmi beşine kadarının dağıtımına karar verilebilir, geçmiş yıl kârları ve serbest yedek akçeler dağıtımına konu edilemez, genel kurulca yönetim kuruluna kâr payı avansı dağıtım yetkisi verilemez. Devlet, il özel idaresi, belediye, köy ile diğer kamu tüzel kişilerinin ve sermayesinin yüzde ellisinden fazlası kamuya ait fonların, doğrudan veya dolaylı olarak sermayesinin yüzde ellisinden fazlasına sahip olduğu şirketler hakkında bu fıkra hükmü uygulanmaz. Bu fıkra belirtilen süreyi üç ay uzatmaya ve kısaltmaya Cumhurbaşkanlığı yetkilidir.

(2) Genel kurulca 2019 yılı hesap dönemine ilişkin kâr payı dağıtım kararı alınmış ancak henüz pay sahiplerine ödeme yapılmamışsa veya kısmi ödeme yapılmışsa, 2019 yılı net dönem kârının yüzde yirmi beşini aşan kısma ilişkin ödemeler birinci fıkra belirtilen sürenin sonuna kadar ertelenir.

(3) Bu maddenin kapsamına giren sermaye şirketlerine ilişkin istisnalar ile uygulamaya dair usul ve esasları belirlemeye, Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşünü almak suretiyle Ticaret Bakanlığı yetkilidir."

Görüldüğü üzere, Türk Ticaret Kanunu'na eklenen geçici 13. madde düzenlemesi ile *sermaye şirketlerine* kâr payı ve kâr payı avansı dağıtım konusunda bazı sınırlamalar getirilmektedir. Hükmün 3. fıkrası uyarınca, madde kapsamına giren sermaye şirketlerine ilişkin istisnalar ile uygulamaya dair usul ve esasları belirleme konusunda, Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşünü almak suretiyle Ticaret Bakanlığı yetkili kılınmıştır. Bu düzenlemeye dayanılarak Ticaret Bakanlığı tarafından hazırlanan "6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununun Geçici 13 üncü Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ", 17.05.2020 tarihli ve 31130 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış ve yayımlandığı tarihte yürürlüğe girmiştir.

¹ RG. 14.02.2011, S. 27846.

Bu çalışmada, 7244 sayılı Kanun ile Türk Ticaret Kanunu'na eklenen geçici 13. madde hükmü, bu hükmün uygulanmasına ilişkin Ticaret Bakanlığı Tebliği'nin içerdiği düzenlemeler de dikkate alınarak incelenecektir.

II. TÜRK TİCARET KANUNU'NUN GEÇİCİ 13. MADDESİ İLE ÖNGÖRÜLEN DÜZENLEMELER

1. Hükmün Amacı

Kamu yararı gözetilerek öngörülen Türk Ticaret Kanunu'nun geçici 13. maddesi, sermaye şirketlerinde kâr payı ve kâr payı avansı dağıtımında bazı sınırlamalar getirmektedir. COVID-19 salgın hastalığının ekonomik hayat üzerindeki olumsuz etkilerini azaltmayı hedefleyen hükmün amacı, ihtiyatlılık politikası gereği olarak, şirket kaynaklarının nakit kâr dağıtımını yapılmak suretiyle azaltılmasının önlenmesi, şirketlerin mevcut öz kaynak yapılarının korunması ve ilave finansman ihtiyacının doğmasının engellenmesi olarak belirlenmiştir².

2. Hükmün Kapsamı

Yukarıda da ifade edildiği üzere, geçici 13. madde düzenlemesi ile *sermaye şirketlerine* kâr payı ve kâr payı avansı dağıtımında bazı kısıtlamalar getirilmektedir. TTK m. 124, f. 2 uyarınca sermaye şirketleri kavramı, anonim, limited ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketleri ifade etmektedir. Ancak, geçici 13. maddenin 1. fıkrasında açıkça belirtildiği gibi, *devlet, il özel idaresi, belediye, köy ile diğer kamu tüzel kişilerinin ve sermayesinin yüzde ellisinden fazlası kamuya ait fonların, doğrudan veya dolaylı olarak sermayesinin yüzde ellisinden fazlasına sahip olduğu şirketler*, geçici 13. maddenin 1. fıkrası kapsamı dışında tutulmuştur. Dolayısıyla, söz konusu düzenlemede öngörülen sınırlamalar bu şirketlere uygulanmayacak, yalnızca özel hukuk tüzel kişiliğini haiz sermaye şirketleri için geçerli olacaktır.

² Dural, H. A.: COVID-19 Salgını Nedeniyle Türk Ticaret Kanunu'na 7244 Sayılı Kanunla Eklenen Geçici 13. Madde İle Sermaye Şirketlerinde Kâr Dağıtımına Getirilen Sınırlamalar, (lexpera.com.tr) (Erişim Tarihi: 05.08. 2020); Karababa, S.: Koronavirüs (Covid-19) Pandemisi Nedeniyle 7244 Sayılı Kanun'la Türk Ticaret Kanunu'nda Yapılan Değişikliklerin Sermaye Şirketlerinde Kâr Payı Dağıtımına Etkisi, (lexpera.com.tr) (Erişim Tarihi: 05.08. 2020).

Ticaret Bakanlığı Tebliği'nin 5. maddesi, geçici 13. maddenin uygulanma alanı dışında kalan sermaye şirketlerinin kapsamını genişletmiştir. Tebliğ m. 5, f. 1 hükmüne göre, aşağıda belirtilen koşulları sağlayan şirketler hakkında, Ticaret Bakanlığı'nın uygun görüşü alınmak kaydıyla³, geçici 13. maddede öngörülen sınırlamalar uygulanmayacaktır:

“a) 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun ek-2 nci ve geçici 23 üncü maddesi uyarınca yeni koronavirus (Covid-19) kaynaklı zorlayıcı sebep gerekçesiyle kısa çalışma ödeneğinden ve/veya ücretsiz izne ayrılanlardan 4447 sayılı Kanunun geçici 24 üncü maddesi uyarınca nakdi ücret desteğinden yararlandırılanları istihdam edenler ile 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun geçici 20 nci maddesi ve ilgili Kararlar uyarınca Hazine destekli kredi kefaleti kullanan ve halen kapanmamış kredi borç bakiyesi bulunanlar hariç, 120.000 Türk Lirası ve altında kâr payı dağıtımı kararı alınan şirketler,

b) Pay sahiplerince, dağıtımına karar verilen kâr payının yarısından fazlasının, Kanun hükümleri çerçevesinde başka bir sermaye şirketine olan sermaye taahhüt borcunun nakden ve defaten ifasında kullanılması şartıyla, kâr payı dağıtımı kararı alınan şirketler,

c) Pay sahiplerince, dağıtımına karar verilen kâr payının, imzalanan kredi sözleşmeleri veya proje finansman sözleşmeleri kapsamında 4 üncü maddenin birinci fıkrasında belirtilen sürenin sonuna kadar muaccel hale gelen yükümlülüklerin ifasında nakden kullanılması şartıyla, kâr payı dağıtımı kararı alınan şirketler⁴.

³ Ticaret Bakanlığı Tebliği'nin 6. maddesine göre, 5. madde uyarınca yapılacak kâr payı dağıtımlarının genel kurulda görüşülebilmesi için, Ticaret Bakanlığı'ndan uygun görüş alınması zorunludur. Ticaret Bakanlığı'na yapılacak başvurularda, 6. maddede belirtilen belgelerin sunulması gerekmektedir.

⁴ Ticaret Bakanlığı Tebliği'nin 5. maddesinin 2. fıkrasına göre, söz konusu hükmün 1. fıkrasının (c) bendi uyarınca kâr payı dağıtımı kararı alınan şirketlerde, pay sahiplerinin/ortakların ifa yükümlülüklerini aşan tutara ilişkin ödemeler “30 Eylül 2020 tarihine kadar” ertelenir.

3. Hükümün 1. Fıkrası ile Sermaye Şirketlerinde Kâr Payı ve Kâr Payı Avansı Dağıtım Konusunda Öngörülen Sınırlamalar

a. Genel Olarak

Türk Ticaret Kanunu'nun geçici 13. madde düzenlemesi *emredici niteliktedir*. Söz konusu normun 1. fıkrasına göre, hükmün kapsamına giren sermaye şirketlerinin “30 Eylül 2020 tarihine kadar” dağıtabilecekleri kâr payı miktarı, 2019 yılı net dönem kârının %25'ini aşamayacaktır.

Ayrıca, geçmiş yıl kârları ve serbest yedek akçeler dağıtımına konu edilemeyecektir. Ancak, geçici 13. maddenin uygulanmasına ilişkin Ticaret Bakanlığı Tebliği'nin 4. maddesinin 1. fıkrası ile bu sınırlamanın, Türk Ticaret Kanunu'nun 462. maddesi uyarınca iç kaynaklardan yapılacak sermaye artırımında uygulanmayacağı hükme bağlanmıştır. Dolayısıyla, dağıtılmamış geçmiş yıl kârlarının ve serbest yedek akçelerin iç kaynaklardan sermaye artırımında kullanılması mümkündür.

Geçici 13. maddenin 1. fıkrasında öngörülen bir diğer sınırlama, kâr payı avansı dağıtımına ilişkindir. Anılan norm uyarınca, hükmün kapsamına giren sermaye şirketlerinde “30 Eylül 2020 tarihine kadar” genel kurul tarafından yönetim kuruluna kâr payı avansı dağıtım yetkisi verilemez.

Geçici 13. maddenin 1. fıkrasının son cümlesine göre, Cumhurbaşkanı bu fıkra da belirtilen süreyi üç ay uzatmaya ve kısaltmaya yetkilidir.

b. Kâr Payı Avansı Dağıtımına İlişkin Sınırlama

Yukarıda da belirtildiği gibi, geçici 13. maddenin 1. fıkrasında, hükmün kapsamına giren sermaye şirketlerinde “30 Eylül 2020 tarihine kadar” genel kurul tarafından yönetim kuruluna kâr payı avansı dağıtım yetkisi verilemeyeceği öngörülmüştür.

Halka açık anonim şirketlerde kâr payı avansı dağıtımına ilişkin esaslar, Seri II, No: 19.1 sayılı “Kâr Payı Tebliği”nde düzenlenmiştir. Kâr Payı Tebliği'nin 9. maddesinin 2. fıkrasına göre, kâr payı avansı dağıtabilmek için şirket esas sözleşmesinde hüküm bulunması ve genel kurul kararıyla, ilgili hesap dönemiyle sınırlı olacak şekilde yönetim kuruluna kâr payı avansı dağıtımına karar vermek üzere, yetki verilmesi gerekmektedir.

TTK m. 509, f. 3 uyarınca, *Sermaye Piyasası Kanunu'na tâbi olmayan şirketlerde kâr payı avansı*, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın bir tebliği ile düzenlenir. Bu düzenleme gereğince Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından hazırlanan "*Kâr Payı Avansı Dağıtımı Hakkında Tebliğ*" (KPADT), 09.08.2012 tarihli ve 28379 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış ve yayımlandığı tarihte yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu Tebliğ'in 4. maddesinde, Sermaye Piyasası Kanunu'na tâbi olmayan anonim şirketler ile limited ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin Tebliğ'in uygulanma alanı kapsamına girdiği ifade edilmiştir. KPADT m. 5 uyarınca, bu şirketlerin kâr payı avansı dağıtabilmeleri için, şirket genel kurulunca kâr payı avansı dağıtılmasına ilişkin karar alınması ve kâr payı avansı dağıtılacak hesap döneminde hazırlanan üç, altı veya dokuz aylık ara dönem finansal tablolara göre kâr elde edilmiş olması gereklidir.

Görüldüğü üzere, kâr payı avansı dağıtabilmek için genel kurulca yönetim kuruluna yetki verilmesi, yalnızca halka açık anonim şirketlerde söz konusudur. Sermaye Piyasası Kanunu'na tâbi olmayan anonim şirketler ile limited ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerde kâr payı avansı dağıtılabilmesi için, genel kurul tarafından kâr payı avansı dağıtılmasına ilişkin karar alınmış olması ve dağıtımın yapılacağı hesap döneminde hazırlanan ara dönem finansal tablolara göre kârın elde edilmiş olması yeterlidir.

Mevcut düzenleme dikkate alındığında, geçici 13. maddenin 1. fıkrasında öngörülen sınırlamanın sadece halka açık anonim şirketler için geçerli olduğu, diğer sermaye şirketlerinde genel kurul tarafından kâr payı avansı dağıtımını kararı alınabileceği sonucuna ulaşılmaktadır. Ancak, geçici 13. maddenin bu şekilde yorumlanması hükmün lafzına uygun olmakla birlikte, kanun koyucunun amacıyla bağdaşmamaktadır. Anılan sebeple, madde metninde yer alan "*genel kurulca yönetim kuruluna kâr payı avansı dağıtım yetkisi verilemez*" ibaresinin, halka açık anonim şirketleri de kapsayacak şekilde, "*genel kurul tarafından kâr payı avansı dağıtılmasına yönelik karar alınamaz*" şeklinde yorumlanması gerekir.

c. Hükme Aykırılık Hâlinde Uygulanacak Yaptırım

Geçici 13. maddenin 1. fıkrası, 7244 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği 17 Nisan 2020 tarihinden sonra alınan genel kurul kararları için geçerlidir. Bu nedenle, hükmün kapsamına giren sermaye şirketlerinin 17 Nisan 2020-30 Eylül

2020 tarihleri arasında yapılan genel kurul toplantılarında alınan kararların, geçici 13. maddenin 1. fıkrasında öngörülen sınırlamalara uygun olması gerekmektedir. Aksi takdirde, alınan kararlar TTK m. 447, 565, f. 2 ve 622 uyarınca butlan yaptırımına tâbi olacaktır⁵.

Türk Ticaret Kanunu'nun 447. maddesi anonim şirketlerde genel kurul kararlarının butlanını düzenlemektedir. Söz konusu norm, Türk Ticaret Kanunu'nun 565. maddesinin 2. fıkrası ve 622. maddesinde yapılan atıf nedeniyle diğer sermaye şirketleri için de geçerlidir. TTK m. 447 hükmü aşağıdaki düzenlemeyi içermektedir:

“Genel kurulun, özellikle;

a) Pay sahibinin, genel kurula katılma, asgari oy, dava ve kanundan kaynaklanan vazgeçilemez nitelikteki haklarını sınırlandıran veya ortadan kaldıran,

b) Pay sahibinin bilgi alma, inceleme ve denetleme haklarını, kanunen izin verilen ölçü dışında sınırlandıran,

c) Anonim şirketin temel yapısını bozan veya sermayenin korunması hükümlerine aykırı olan, kararları batıldır.”

Buna göre, şekil ve usul kurallarına uyularak alınmış olsa dahi, içeriği itibarıyla anonim şirketin karakteristik niteliklerine aykırı olan genel kurul kararları batıldır. Madde metninde yer alan “*özellikle*” ifadesinden, üç bent olarak belirtilen butlan nedenlerinin sınırlı sayıda olmadığı anlaşılmaktadır.

Daha önce de belirtildiği üzere, kamu yararı gözetilerek getirilen Türk Ticaret Kanunu'nun geçici 13. maddesi, hükmün kapsamına giren sermaye şirketlerinde “*sermayenin korunması*” amacıyla öngörülmüştür ve emredici niteliktedir. Bu nedenle, söz konusu norma aykırılık teşkil eden genel kurul kararları Türk Ticaret Kanunu'nun 447. maddesinin 1. fıkrasının (c) bendi uyarınca butlan yaptırımına tâbi olacaktır.

Türk Ticaret Kanunu'nun 447. maddesinin gerekçesinde de ifade edildiği gibi, batıl olan genel kurul kararları baştan itibaren hiçbir hüküm doğurmazlar. Bu

⁵ Aynı doğrultuda bkz. *Dural*, (lexpera.com.tr) (Erişim Tarihi: 05.08. 2020).

tür kararların sonradan geçerlilik kazanmaları olanaklı değildir. Açılan bir davada, alınan genel kurul kararının batıl olduğunu hâkim resen dikkate almak zorundadır.

Batıl genel kurul kararları alındıkları andan itibaren hüküm doğurmadıklarından, geçici 13. maddenin 1. fıkrasında öngörülen sınırlamalara aykırı olan genel kurul kararlarının batıl olduğu hususu, dava dışında bir itiraz şeklinde ileri sürülebilir. Ayrıca, hukukî açıdan korunmaya değer menfaati olan herkes tarafından⁶, bir süreye bağlı olmaksızın mahkemeden butlanın tespiti de talep edilebilir⁷.

4. Hükümün 2. Fıkrası ile Öngörülen Sınırlamalar

a. Genel Olarak

Türk Ticaret Kanunu'na eklenen geçici 13. maddenin 2. fıkrası uyarınca, *genel kurul tarafından 2019 yılı hesap dönemine ilişkin kâr payı dağıtım kararı alınmış; ancak, henüz pay sahiplerine ödeme yapılmamışsa veya kısmi ödeme yapılmışsa, 2019 yılı net dönem kârının % 25'ini aşan kısma ilişkin ödemeler 1. fıkrafta belirtilen sürenin sonuna kadar ertelenir.*

Görüldüğü gibi, hükümün 2. fıkrası, 7244 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği 17 Nisan 2020 tarihinden önce alınan genel kurul kararlarına ilişkin bir düzenleme içermektedir. Buna göre, genel kurulca 2019 yılı hesap dönemine ilişkin kâr payı dağıtım kararı 7244 sayılı Kanun yürürlüğe girmeden önce alınmış;

⁶ Butlanın tespiti davası açma konusunda korunmaya değer menfaati olanlar kapsamına öncelikle, şirket ortakları girmektedir. Bunun yanında, şirketin yönetim organı, yönetim organı üyeleri ve şirket alacaklıları da butlanın tespiti davası açabilirler. Bu konuda ayrıntılı bilgi için bkz. *Böckli*, P.: Schweizer Aktienrecht, 4. Aufl., Zürich 2009, § 16 N. 156; Basler Komm OR II/*Dubs/Truffer*: Basler Kommentar zum schweizerischen Privatrecht, Obligationenrecht II: Art. 530-1186 OR, 4. Aufl., Basel 2012, Art. 706b N. 6; Handkommentar zum Schweizer Privatrecht/*Tanner*: Handkommentar zum Schweizer Privatrecht, 3. Aufl., Zürich 2016, Art. 706b N. 1; *Poroy, R./Tekinalp, Ü./Çamoğlu, E.*: Ortaklıklar Hukuku I, 14. Bası, İstanbul 2019, s. 597 vd., N. 722f; *Kırca, İ./Şehirli Çelik, F. H./Manavgat, Ç.*: Anonim Şirketler Hukuku, Cilt 2/2, Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü, Ankara 2016, s. 272 vd.

⁷ Ayrıntılı bilgi için bkz. *Böckli*, § 16 N. 156 vd.; Basler Komm OR II/*Dubs/Truffer*, Art. 706b N. 4 vd.; Handkommentar zum Schweizer Privatrecht/*Tanner*, Art. 706b N. 1; *Poroy/Tekinalp/Çamoğlu*, Ortaklıklar Hukuku I, s. 597 vd., N. 722f; *Poroy, R./Tekinalp, Ü./Çamoğlu, E.*: Ortaklıklar Hukuku II, 14. Bası, İstanbul 2019, s. 513, N. 1716f; *Kırca/Şehirli Çelik/Manavgat*, s. 271 vd.; *Bahtiyar, M.*: Ortaklıklar Hukuku, 13. Bası, İstanbul 2019, s. 200 vd.; *Şener, O. H.*: Teorik ve Uygulamalı Ortaklıklar Hukuku, Ders Kitabı, 3. Bası, Ankara 2017, s. 533 vd.

fakat, henüz pay sahiplerine/ortaklara ödeme yapılmamışsa veya kısmi ödeme yapılmışsa, 2019 yılı net dönem kârının % 25'ini aşan kısma ilişkin ödemeler 30 Eylül 2020 tarihine kadar ertelenecektir.

Geçici 13. maddenin uygulanmasına ilişkin Ticaret Bakanlığı Tebliği'nin 4. maddesinin 3. fıkrası uyarınca, 7244 sayılı Kanun yürürlüğe girmeden önce genel kurul tarafından 2019 yılı hesap dönemine ilişkin kâr payı dağıtım kararı alınmış; ancak, henüz pay sahiplerine/ortaklara ödeme yapılmamışsa veya kısmi ödeme yapılmışsa, 2019 yılı net dönem kârının % 25'ini aşan kısma ilişkin ödemeler ile hesap döneminde zarar edilmesine karşın serbest yedek akçelerden dağıtım kararı alınmışsa, henüz ödenmemiş kısma ilişkin tüm ödemeler 30 Eylül 2020 tarihine kadar ertelenir. Söz konusu norm ile ayrıca, ertelenen ödemelere ilişkin olarak faiz tahakkuk ettirilemeyeceği de hükme bağlanmıştır.

Ticaret Bakanlığı Tebliği'nin 4. maddesinin 4. fıkrasına göre, geçici 13. maddenin yürürlüğe girdiği 17 Nisan 2020 tarihinden önce genel kurul tarafından yönetim organına kâr payı avansı dağıtım yetkisi verilmişse, avans ödemeleri 30 Eylül 2020 tarihine kadar ertelenecektir. Bu düzenlemenin yukarıda yapılan açıklamalara uygun olarak, "*geçici 13. maddenin yürürlüğe girdiği 17 Nisan 2020 tarihinden önce genel kurulca kâr payı avansı dağıtılmasına ilişkin karar alınmışsa, avans ödemeleri 30 Eylül 2020 tarihine kadar ertelenir*" şeklinde yorumlanması gerekmektedir.

b. Hükme Aykırılık Hâlinde Uygulanacak Yaptırım

Geçici 13. maddenin 2. fıkrasında öngörülen sınırlamaya aykırı olarak ödeme yapılması durumunda, TTK m. 512, 565, f. 2 ve 611 uyarınca pay sahipleri/ortaklar haksız olarak aldıkları kâr paylarını şirkete iade etmekle yükümlü olacaklardır⁸.

SONUÇ

7244 sayılı Kanun ile Türk Ticaret Kanunu'na eklenen geçici 13. madde, *sermaye şirketlerinde* kâr payı ve kâr payı avansı dağıtım konusunda bazı sınırlamalar öngörmektedir. COVID-19 salgın hastalığının ekonomik hayat üzerindeki olumsuz etkilerini azaltmayı hedefleyen düzenleme, şirketlerin sermaye

⁸ Aynı yönde bkz. *Dural*, (lexpera.com.tr) (Erişim Tarihi: 05.08. 2020).

yeterliliklerinin korunması, buna bağılı olarak varlıklarının ve gelişimlerinin devamının sağlanması amacıyla getirilmiştir.

Geçici 13. maddenin 1. fıkrasında açıkça ifade edildiği üzere, kamu iştiraki olan şirketler hükmün uygulanma alanı kapsamı dışında tutulmuştur. Bu nedenle, söz konusu düzenlemede öngörülen sınırlamalar, yalnızca özel hukuk tüzel kişiliğini haiz sermaye şirketleri için geçerli olacaktır.

Geçici 13. madde düzenlemesi *emredici niteliktedir*. Anılan normun 1. fıkrası, 7244 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği 17 Nisan 2020 tarihinden sonra alınan genel kurul kararları için geçerlidir. Bu nedenle, hükmün kapsamına giren sermaye şirketlerinin 17 Nisan 2020-30 Eylül 2020 tarihleri arasında yapılan genel kurul toplantılarında alınan kararların, geçici 13. maddenin 1. fıkrasında öngörülen sınırlamalara uygun olması gerekmektedir. Aksi takdirde, genel kurulca alınan kararlar TTK m. 447, 565, f. 2 ve 622 uyarınca butlan yaptırımına tâbi olacaktır.

Hükmün 2. fıkrası, 7244 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği 17 Nisan 2020 tarihinden önce alınan genel kurul kararlarına ilişkindir. Bu düzenlemeye aykırı hareket edilmesi durumunda ise, TTK m. 512, 565, f. 2 ve 611 uyarınca pay sahipleri/ortaklar haksız olarak aldıkları kâr paylarını şirkete iade etmekle yükümlü olacaklardır.

KAYNAKÇA

Bahtiyar, Mehmet: Ortaklıklar Hukuku, 13. Bası, İstanbul 2019.

Basler Kommentar Zum Schweizerischen Privatrecht: Obligationenrecht II: Art. 530-1186 OR, Hrsg.: Heinrich Honsell/Nedim Peter Vogt/Rolf Watter, 4. Aufl., Basel 2012 (Anılış: Basler Komm OR II/Yazar).

Böckli, Peter: Schweizer Aktienrecht, 4. Aufl., Zürich 2009.

Dural, H. Ali: COVID-19 Salgını Nedeniyle Türk Ticaret Kanunu'na 7244 Sayılı Kanunla Eklenen Geçici 13. Madde İle Sermaye Şirketlerinde Kâr Dağıtımına Getirilen Sınırlamalar, (lexpera.com.tr) (Erişim Tarihi: 05.08. 2020).

- Handkommentar zum Schweizer Privatrecht:** Herausgegeben von Vito Roberto/Hans Rudolf Trüeb, 3. Aufl., Zürich 2016 (Anılış: Handkommentar zum Schweizer Privatrecht/*Yazar*).
- Karababa, Serdar:** Koronavirüs (Covid-19) Pandemisi Nedeniyle 7244 Sayılı Kanun'la Türk Ticaret Kanunu'nda Yapılan Değişikliklerin Sermaye Şirketlerinde Kâr Payı Dağıtımına Etkisi, (lexpera.com.tr) (Erişim Tarihi: 05.08. 2020).
- Kırca, İsmail/Şehirali Çelik, Feyzan Hayal/Manavgat, Çağlar:** Anonim Şirketler Hukuku, Cilt 2/2, Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü, Ankara 2016.
- Poroy, Reha/Tekinalp, Ünal/Çamoğlu, Ersin:** Ortaklıklar Hukuku I, 14. Bası, İstanbul 2019 (Anılış: *Poroy/Tekinalp/Çamoğlu*, Ortaklıklar Hukuku I).
- Poroy, Reha/Tekinalp, Ünal/Çamoğlu, Ersin:** Ortaklıklar Hukuku II, 14. Bası, İstanbul 2019 (Anılış: *Poroy/Tekinalp/Çamoğlu*, Ortaklıklar Hukuku II).
- Şener, Oruç Hami:** Teorik ve Uygulamalı Ortaklıklar Hukuku, Ders Kitabı, 3. Bası, Ankara 2017.